

W artykule 119 ustawy o pomocy społecznej w ust. 1 ustawodawca wskazał, że do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności: praca socjalna; przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych czy udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej. Po myśli ust. 2 tego przepisu przy wykonywaniu zadań pracownik socjalny jest obowiązany między innymi: kierować się zasadami etyki zawodowej; kierować się zasadą dobra osób i rodzin, którym służy, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia; przeciwdziałać praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę, rodzinę, grupę lub społeczność.

Analiza przywołanego przepisu uzasadnia zwrócenie uwagi również na rolę administracji publicznej i na realizowane przez nią zadania. Pracownicy socjalni są funkcjonariuszami publicznymi i z jednej strony są urzędnikami samorządowymi, którzy mają wykonywać zadania na rzecz członków wspólnoty, a dodatkowo są osobami, które wykonują szczególny zawód i pełnią szczególną funkcję, ponieważ zgodnie z zasadami etyki pracownika socjalnego.

"Pracownik zobowiązany jest do poszanowania godności klienta i jego prawa do samostanowienia. Pracownik jest zobowiązany do równego traktowania klientów bez względu na wiek, płeć, stan cywilny, orientację seksualną, narodowość, wyznanie przekonania polityczne, stan zdrowia, rasę, kolor skóry oraz inne preferencje i cechy osobiste. Pracownik zobowiązany jest wykazać zaangażowanie na rzecz wszechstronnej pomocy klientowi w rozwiązywaniu jego trudności życiowych oraz wykorzystać w tym celu swoją wiedzę, umiejętności zawodowe oraz kompetencje, a także pracownik powinien - stosownie do możliwości klienta - wzmacniać jego wysiłki na rzecz życiowego usamodzielnienia" - Kodeks Etyczny Pracowników Socjalnych i Pracowników Pomocy Społecznej Polskiej Federacji Związkowej Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej.

Regulacje zamieszczone w ustawie o pomocy społecznej jak również wynikające z powyższego Kodeksu wskazują jednoznacznie, że w przypadku pracownika socjalnego nie można mówić o wykonywaniu zadań w sposób standardowy, lecz związane jest to z przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania czy pobytu osób ubiegających się o świadczenia. Miejsca te mogą być różne i z tego też powodu pracownicy socjalni mogą udawać się na przeprowadzanie tej czynności procesowej w towarzystwie nie tylko drugiego pracownika, ale także w asyście policjanta.

Pracownicy socjalni muszą mieć pełną świadomość tego, że przychodzi im wielokrotnie współpracować z osobami, które sprawiają "trudności" i wymuszają podejmowanie niekonwencjonalnych działań.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 9 lutego 2024 r., sygn. II SA/GI 1481/23

Źródło: [CBOSA](#)